

Informácia o rizikách

Tento informačný dokument (Dokument) obsahuje súhrn najpodstatnejších informácií spojených so zavedením pravidiel smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EU („**MiFID II**“). Tieto nové pravidlá rozširujú ochranu klientov zavedenú už predchádzajúcou reguláciou MiFID.

Tento dokument obsahuje informácie o investičných službách, ktoré spoločnosť WOOD & Company Financial Services, a.s., ktorá podniká na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky WOOD & Company Financial Services, a.s., organizačná zložka, pobočka zahraničného obchodníka s cennými papiermi („**WOOD & Company**“) poskytuje a o Finančných nástrojoch, s ktorými spoločnosť WOOD & Company obchoduje, rovnako ako informácie o možných rizikách, ktoré môžu byť spojené s investičnými službami, resp. jednotlivými Finančnými nástrojmi.

Pojmy s veľkým začiatočným písmenom uvedené v tomto dokumente majú význam definovaný v Obchodných podmienkach WOOD & Company.

1 Finančné nástroje

WOOD & Company poskytuje investičné služby v rozsahu platného povolenia na poskytovanie investičných služieb udeleného obchodníkovi s cennými papiermi. Medzi nástroje, pre ktoré WOOD & Company prijíma pokyny, patria najmä investičné cenné papiere, cenné papiere kolektívneho investovania a investičné nástroje derivátového typu. Konkrétne Finančné nástroje a rozsah poskytovaných služieb upravuje zmluva medzi spoločnosťou WOOD & Company a klientom.

2 Všeobecné informácie o rizikách

WOOD & Company upozorňuje klientov na to, že investíciu do finančných nástrojov je vždy nevyhnutné posúdiť z hľadiska jednotlivých rizík uvedených nižšie. Zároveň ich upozorňuje na to, že treba vziať do úvahy nielen tieto riziká uvedené nižšie, ale aj faktory, ako sú finančné možnosti klienta, jeho skúsenosti a vytýčené investičné ciele. Investícia do Finančných nástrojov je relatívne riskantná a treba si uvedomiť, že predpokladané, resp. možné výnosy nie sú zaručené, minulé výnosy nie sú zárukou budúcich výnosov a zaručená nemusí byť ani návratnosť investovanej sumy.

Informácie o rizikách uvedené v tomto dokumente nemožno považovať za úplné a vyčerpávajúce poučenie o všetkých rizikových hľadiskách spojených s obchodovaním s Finančnými nástrojmi. Klient je povinný v čo najväčšej miere sa oboznámiť s rizikami zamýšľaného obchodu alebo transakcie a v prípade nejasností alebo otázok je povinný konzultovať tento obchod alebo transakciu so svojimi finančnými, právnymi, účtovnými alebo daňovými poradcami, prípadne si vyžiadať od spoločnosti WOOD & Company doplňujúce informácie. Spoločnosť WOOD & Company je oprávnená poskytnúť klientom objektívne, verejne dostupné informácie. Spoločnosť WOOD & Company nie je oprávnená poskytovať svojim klientom daňové ani právne poradenstvo. WOOD & Company zároveň výslovne uvádza, že svojim klientom neposkytuje investičné poradenstvo.

Každý Obchod a každá Transakcia s Finančným nástrojom sú spojené s rizikom. Všeobecne platí, že čím vyšší je očakávaný výnos a/alebo trvanie Obchodu alebo Transakcie, tým vyššie je potenciálne riziko straty.

Obchodovanie s Finančnými nástrojmi je spojené s rizikom nedosiahnutia očakávaného výnosu, resp. vzniku straty. Ak klient plne nerozumie podmienkam vykonávania Obchodov alebo Transakcií a rozsahu potenciálnej straty investovaných prostriedkov alebo v niektorých prípadoch aj straty presahujúcej investované prostriedky, nemal by sa na takých Obchodoch ani Transakciách zúčastňovať.

Klient by si mal byť vedomý toho, že pri obchodovaní s derivátmi a nástrojmi, ktoré využívajú pákový efekt (napr. futures kontrakty, opcie), nie je riziko strát obmedzené hodnotou investovaných prostriedkov, ale môže túto hodnotu aj presiahnuť (t. j. strata môže byť vyššia než objem investovaných prostriedkov). Obchodovanie s Finančnými nástrojmi derivátového typu preto vyžaduje špecifické znalosti a skúsenosti.

Veľkosť rizika sa líši aj v závislosti od druhu Finančného nástroja. Medzi najrizikovejšie Finančné nástroje patria vo všeobecnosti finančné deriváty, pri ktorých môže malá zmena trhových podmienok resp. trhovej ceny podkladového aktíva vyvolať veľkú zmenu trhovej hodnoty derivátu. Za nástroje s vysokou mierou rizika sa považujú aj akcie, podobné cenné papiere a komoditné nástroje.

Medzi relatívne menej rizikové Finančné nástroje patria dlhopisy a podobné cenné papiere predstavujúce právo na splatenie dlžnej sumy, najmä štátne dlhopisy a dlhové cenné papiere centrálnych bánk.

3 Prehľad rizík

Medzi jednotlivé špecifické riziká patria predovšetkým

- ▲ trhové riziko zahŕňajúce úrokové, menové, akciové, komoditné a inflačné riziko,
- ▲ riziko emitenta,
- ▲ riziko nedostatočnej likvidity,
- ▲ kreditné riziko,

- ▲ riziko koncentrácie a
- ▲ riziko vyplývajúce z investícií do Finančných nástrojov derivátového typu.

3.1 Trhové riziko

Trhové riziko vyplýva z možného rastu alebo poklesu ceny daného Finančného nástroja, ktorá je vyvolaná zmenou ekonomických podmienok, spôsobu, ako trh vníma dané investičné nástroje, alebo z pohybu úrokových sadzieb.

V závislosti od povahy trhového faktora, ktorý môže vyvolať zmenu hodnoty daného Finančného nástroja, znamená trhové riziko najmä úrokové, menové, akciové a komoditné riziko.

Z hľadiska aktuálnej situácie na trhu a spôsobu vykonávania obchodov na danom trhu možno identifikovať aj ďalšie trhové riziká.

3.2 Úrokové riziko

Úrokové riziko ovplyvňuje kolísanie výnosovej miery Finančných nástrojov tým, že sa mení hladina úrokových sadzieb (na zvýšenie úrokových sadzieb reagujú poklesom trhových cien a naopak).

3.3 Menové riziko

Pri investíciách do Finančných nástrojov v cudzej mene závisí riziko a možný zisk alebo prípadná strata nielen od celkového vývoja trhovej ceny daného Finančného nástroja, ale aj od vývoja menového kurzu. Nepriaznivý menový vývoj tak môže negatívne ovplyvniť celkový vývoj investície aj v prípade pozitívneho vývoja daného Finančného nástroja.

3.4 Akciové riziko

Je riziko nepriaznivej zmeny trhovej ceny akciových Finančných nástrojov, prípadne finančných derivátov odvodených od týchto nástrojov. Zdrojom tohto rizika je obchodovanie s akciovými nástrojmi.

3.5 Komoditné riziko

Vyjadruje zmenu ceny alebo výnosov Finančného nástroja v dôsledku zmeny ceny komodity (napr. suroviny, energie, drahé kovy). Komoditné riziko sa týka Finančných nástrojov, ktorých podkladovým titulom je komodita, ale v určitej miere pôsobí na všetky Finančné nástroje podľa citlivosti ekonomiky alebo emitenta Finančného nástroja na vývoj cien danej komodity.

3.6 Inflačné riziko

Ovplyvňuje reálnu výnosovú mieru Finančných nástrojov. Inflácia (zníženie kúpnej sily peňazí) znižuje reálny výnos z investície. Vysoká inflácia môže spôsobiť, že Klient dosiahne zápornú reálnu výnosovú mieru, keďže výnos z Finančného nástroja pohltí inflácia.

3.7 Riziko emitenta

Medzi riziká emitenta treba okrem trhového rizika odvíjajúceho sa od ekonomickej situácie konkrétneho emitenta zaradiť riziko, že emitent daného Finančného nástroja nemusí byť schopný nejaký čas si plniť svoje záväzky, alebo môže dôjsť dokonca k strate celej investície.

3.8 Riziko nedostatočnej likvidity

Predstavuje skutočnosť, že konkrétny Finančný nástroj nebude možné speňažiť za požadovanú cenu, alebo ho nebude možné kúpiť alebo prediť v požadovanom čase alebo množstve.

3.9 Kreditné (úverové) riziko

Patrí medzi základné finančné riziká. Kreditné riziko môže predstavovať aj obyčajné zníženie kreditnej kvality (tzv. bonita) dlžníka. Platobná neschopnosť alebo nevôľa dlžníka platiť svoje dlhy môže nastať aj v prípade obchodov s Finančnými nástrojmi. V prípade, keď klient uzatvára Transakciu so spoločnosťou WOOD & Company, vždy čelí kreditnému riziku WOOD & Company.

3.10 Riziko koncentrácie

Je riziko straty vyplývajúce z významnej koncentrácie expozícií voči protistranám alebo skupinám protistrán, kde pravdepodobnosť ich zlyhania ovplyvňuje spoločný faktor rizika, ako je to pri protistranách podnikajúcich v rovnakom odvetí, rovnakej zemepisnej oblasti, vykonávajúcich rovnakú činnosť, obchodujúcich s rovnakou komoditou alebo protistranách patriacich do rovnakej ekonomickej skupiny, alebo z používania techník znižovania kreditného rizika, najmä riziko spojené s veľkou nepriamou angažovanosťou, napr. voči rovnakému vydavateľovi kolaterálu.

3.11 Investície do nástrojov derivátového typu

Tieto investície do nástrojov derivátového typu môžu priniesť rôznu mieru rizika, či už veľmi nízku pri niektorých druhoch swapov, ktoré všeobecne slúžia na zabezpečenie rizík, až po nástroje derivátového typu, ktoré sú spojené s tzv. pákovým efektom, ktorého podstatou je vopred dohodnutý pomer, v akom sa hodnota daného Finančného nástroja (ktorého

cena je násobne nižšia než cena podkladového aktíva) podieľa na raste, resp. poklese hodnoty podkladového aktíva.

Rizikom takej investície je to, že aj malá zmena hodnoty podkladového aktíva môže vyvolať významnú zmenu hodnoty celej investície. Investícia do Finančného nástroja derivátového typu s pákovým efektom môže predstavovať značne rizikovú investíciu a investor by mal počítať s vyššou pravdepodobnosťou straty celej investície.

Jednotlivé názvy Finančných nástrojov derivátového typu môžu byť nepresné alebo skresľujúce, preto je vždy potrebné preštudovať si dokument obsahujúci podmienky príslušného Finančného nástroja opisujúce jeho štruktúru a správanie pri rôznych trhových podmienkach.

Všetkým uvedeným rizikám možno čiastočne predchádzať ich diverzifikáciou, t. j. ich rozložením, napr. investovaním do niekoľkých druhov Finančných nástrojov, investovaním do akcií podnikov podnikajúcich v rôznych sektoroch, investovaním do tzv. zabezpečených investičných fondov a podobne. Vykonané investície možno zabezpečiť aj pomocou ďalších finančných nástrojov, napr. už spomínaných derivátov. Menové riziká možno zabezpečovať menovými swapmi a forwardmi, úrokové riziká podobne, úrokovými derivátmi.

Vždy však treba zohľadniť subjektívne znalosti, skúsenosti a prax investora na kapitálových trhoch.

4 Jednotlivé typy finančných nástrojov a rizika s nimi spojená

4.1 Podielové fondy (podielové listy)

Podielový list je finančný nástroj, ktorý predstavuje podiel podielníka na majetku v podielovom fonde a s ktorým sú spojené ďalšie práva vyplývajúce zo zákona alebo štatútu. Súčet hodnôt podielových listov vytvára čistú hodnotu majetku v podielovom fonde. Podielové fondy môžu byť vytvorené najmä ako otvorené alebo uzavreté. Podielník otvoreného podielového fondu má právo na odkúpenie podielového listu investičnej spoločnosti, ktorá podielový fond vytvára. Podielové fondy sa členia podľa majetku, do ktorého investujú peňažné prostriedky, alebo rizika trhu na ktorý zameriavajú svoju investičnú politiku:

- ▲ fondy peňažného trhu,
- ▲ dlhopisové fondy,
- ▲ zmiešané podielové fondy,
- ▲ akciové fondy a pod.

Podielové fondy spravujú investičné spoločnosti a zahraničné podielové fondy môžu mať odlišnú štruktúru, ktorá sa líši od tuzemských podielových fondov. Podielové fondy využívajú v rámci svojich stratégií aj derivátové nástroje, ktorých rozsah použitia je uvedený v dokumentoch vydávaných podielovým fondom, napr. v štatúte.

Výnos

Vývoj hodnoty podielového listu závisí od investičnej stratégie definovanej v štatúte fondu, ako aj od vývoja na trhu jednotlivých finančných nástrojov v držbe fondu. Výnosy z podielových listov možno vyplácať podielnikom, resp. reinvestovať do fondu. Investovaná suma do podielových listov ani výnos z nej nie sú právne zaručené.

Výhody

Pre investorov zrozumiteľný finančný nástroj, pri investíciách je však nevyhnutné zohľadniť parametre daného fondu uvedené v štatútoch a ďalších dokumentoch vydávaných fondmi.

Jednoduchý a flexibilný spôsob investovania do diverzifikovaného koša akcií alebo iných podkladových aktív.

Riziká spojené s investovaním do podielových fondov

Cenové riziko

Podielové listy možno zvyčajne kedykoľvek odpredať investičnej spoločnosti emitujúcej podielové listy za aktuálnu odkupnú cenu. Vo výnimočných prípadoch môže byť spätné odkúpenie podielových listov dočasne zastavené. Ceny, za ktoré možno prediť podielové listy, sa môžu líšiť od cien, ktoré možno získať odkúpením od investičných spoločností.

Menové riziko

Neexistuje len v prípade, ak sú cenné papiere vo fonde denominované v Domácej mene. Ak sú cenné papiere denominované v zahraničnej mene, potom existuje riziko, záleží však od pohybu výmenného kurzu cenných papierov voči Domácej mene.

4.2 Fondy obchodované na burze (ETF)

Fondy obchodované na burze, tzv. Exchange Traded Funds (ETF), ktoré sa nazývajú aj indexové akcie. ETF predstavujú finančné nástroje umožňujúce nákup celej bázy zvoleného akciového indexu alebo iného podkladového aktíva.

Výhody

Investor má možnosť nakúpiť jednotlivé indexy (napr. Dow Jones alebo Nasdaq), investovať do vybraných podkladových aktív (napr. akcie, dlhopisy alebo komodity), sektorov

ekonomiky (napr. energetika alebo telekomunikácie) alebo podľa geografických oblastí (napr. tzv. rozvíjajúce sa trhy – emerging markets). V rámci jediného obchodu tak možno investovať do diverzifikovaného koša podkladových aktív.

Riziká spojené s investovaním do ETF

Trhové riziko

Keďže trhové ceny finančných nástrojov (napr. výška uvedených akcií alebo dlhopisov) v portfóliách fondov neustále kolíšu, toto kolísanie sa premieta do ocenenia ETF. Kurz ETF, rovnako ako kurz podkladových finančných nástrojov teda môže v čase klesať aj rásť. Táto volatilita je však vzhľadom na diverzifikované portfólio podkladových finančných nástrojov v ETF zvyčajne nižšia než pri takýchto jednotlivých finančných nástrojoch.

Menové riziko

Vzhľadom na to, že ETF sa zvyčajne emitujú v zahraničných menách (napr. USD), pri obchodovaní s ETF treba počítať hneď s dvoma skutočnosťami, ktoré majú vplyv na menové riziko: (i) mena, v ktorej fond investuje (ii) mena, v ktorej je fond kótovaný na trhu. Investor zo Slovenskej republiky je navyše vystavený riziku nepriaznivého vývoja eura voči mene investície do ETF. V týchto prípadoch môže byť vhodné vykonať menové zabezpečenie, ktoré však predstavuje ďalší náklad spojený s investíciou.

4.3 Dlhopisy

Dlhopis je finančný nástroj, ktorý vyjadruje dlžný záväzok emitenta voči oprávnenému majiteľovi dlhopisu. Majiteľ dlhopisu tak má nárok požadovať od emitenta splatenie menovitej hodnoty v dobe splatnosti dlhopisu a v určených termínoch a s určenými výnosmi (úrokmi). Práva a povinnosti emitenta dlhopisov a vlastníka dlhopisov (investora) sú zvyčajne uvedené v emisných podmienkach dlhopisov.

Výnos

Dlhopisy môžu mať určený výnos ako i) pevnú úrokovú sadzbu, ii) pohyblivú úrokovú sadzbu, iii) nulovú úrokovú sadzbu, pričom výnos pre majiteľa plyní z rozdielu medzi nižšou nákupnou cenou pri emisii dlhopisov a predajnou menovitou cenou vyplácanou pri splatnosti, iv) príp. iným spôsobom.

Výplata menovitej hodnoty a výnosov z dlhopisov klientom nie sú právne zaručené.

Banky a obchodníci s cennými papiermi, ktorí emitujú dlhopisy, sa zo zákona zúčastňujú na záručnom systéme, ktorý sčasti uspokojuje investície vlastníkov dlhopisov pri finančných ťažkostiach týchto emitentov.

Výhody

Jasný a vopred známy výnos najmä v prípade korporátnych dlhopisov, ktorý je zvyčajne vyšší než výnos štátnych dlhopisov a nástrojov peňažného trhu (zvyčajne z dôvodu kompenzácie existujúcich korporátnych rizík).

Riziká spojené s investovaním do dlhopisov

Kreditné riziko

Riziko, že dlžník nebude schopný celkom alebo čiastočne si splniť svoje záväzky. Pri rozhodovaní o investícii je preto vždy potrebné zvažovať bonitu a kreditné postavenie dlžníka.

Cenové riziko

Klient ako vlastník dlhopisov po splatnosti dlhopisu získa odkupnú cenu, ktorá je uvedená v podmienkach dlhopisu. Emisné podmienky však môžu upravovať možnosť predčasnej splatnosti dlhopisu emitentom. Ak dôjde k predaju dlhopisu pred jeho splatnosťou, klient získa súčasnú trhovú hodnotu, pričom cenu dlhopisu určuje na základe ponuky a dopytu a súčasnej úrokovej sadzby. Napríklad ceny cenných papierov s pevnou sadzbou budú klesať, ak budú rásť úroky z dlhopisov s porovnateľnou dobou splatnosti. Naopak, hodnota dlhopisov sa zvyšuje, ak úrok z dlhopisov s podobnou dobou splatnosti klesne. Trhovú cenu môžu ovplyvniť aj zmeny na strane emitenta dlhopisu, napr. zmena bonity, postavenia na trhu, zhoršenie reputácie atď.

V prípade dlhopisov s variabilnou úrokovou sadzbou, pri ktorých je úroková sadzba indexovaná podľa sadzieb na kapitálovom trhu, je riziko stagnácie úrokov oveľa vyššie než pri dlhopisoch, ktorých úroková sadzba závisí od sadzieb peňažného trhu. Čím dlhšia doba ostáva do splatnosti, tým väčší vplyv budú mať zmeny vo všeobecných úrokových sadzbách na cenu.

Riziko likvidity

Obchodovateľnosť dlhopisov závisí od mnohých faktorov, napr. objemu emisie, nominálnej hodnoty dlhopisu, lehoty do splatnosti alebo podmienok na trhoch, kde sa dlhopis obchoduje. V prípade, že dlhopisy nebude možné predať, vlastník dlhopisu bude nútený držať ich až do splatnosti.

Obchodovanie s dlhopismi

S dlhopismi možno obchodovať na regulovaných (napr. burzových) alebo iných trhoch. V prípade, že dlhopisy nie sú prijaté na regulovanom ani inom trhu, musí klient z emisných podmienok zistiť, či je emitent oprávnený alebo povinný odkúpiť dlhopisy od vlastníka dlhopisov pred ich splatnosťou a za akých podmienok možno dlhopisy previesť na tretiu

osobu. Ak sa dlhopisy obchodujú na rôznych trhoch, môže sa cena, za ktorú sa ten istý dlhopis obchoduje na rôznych trhoch, líšiť.

4.4 Akcie

Akcia je finančným nástrojom, s ktorým sú spojené práva akcionára ako spoločníka podieľať sa na riadení spoločnosti, jej zisku a likvidačnom zostatku pri zániku spoločnosti. Akcionár nemá právo požadovať od spoločnosti odkúpenie svojej akcie. Akcionár neručí za záväzky spoločnosti. S akciami možno obchodovať v obchodných systémoch aj mimo nich, tzv. OTC.

Výnos

Výnos z držby akcií predstavuje pre klienta dividenda a kapitálový zisk alebo strata z predaja akcií. Výška dividendy závisí od rozhodnutia valného zhromaždenia o rozdelení zisku medzi akcionárov.

Výhody

Prednosťou investície do akcií obchodovaných na regulovaných trhoch je možnosť vysokého výnosu, existujú však významné riziká toho, že sa nedosiahne vysoký výnos.

Riziká spojené s investovaním do akcií

Cenové riziko

S akciami možno obchodovať v obchodných systémoch aj mimo nich, tzv. OTC. Cena (kurz), za ktorú sa akcie obchodujú, sa zvyčajne určuje každý obchodný deň na základe ponuky a dopytu. V prípade, že klient nadobudne akciu, s ktorou nemožno obchodovať na verejných trhoch, musí zo štatutárnych dokumentov emitenta akcie zistiť prevoditeľnosť akcie na tretiu osobu.

Kurz akcií v obchodných systémoch závisí od hospodárskeho vývoja emitenta, hospodárskeho a politického prostredia a mnohých ďalších faktorov. Pri úpadku emitenta akcie môže klient dosiahnuť stratu až do výšky 100 % vlozenej investície.

Ak je akcia kótovaná na niekoľkých obchodných miestach v rôznych menách, klient by mal zohľadniť s tým spojené riziko.

Kreditné riziko

Klient – vlastník akcie je akcionárom spoločnosti a môže pri úpadku emitenta utrpieť 100 % stratu vlozenej investície.

Riziko likvidity

Pri akciách prijatých na obchodovanie na niekoľkých regulovaných trhoch alebo v prípade akcií s úzkym trhom môže vzniknúť problém s prevoditeľnosťou akcií.

Menové riziko

Riziko neexistuje, ak je akcia denominovaná v Domácej mene. Ak je akcia denominovaná v zahraničnej mene, existuje riziko závisiace od výmenného kurzu voči Domácej mene.

Výhody

Výhodou investície do akcií obchodovaných na regulovaných trhoch je možnosť vysokého výnosu, existuje však významné riziko, že nebude dosiahnutý vysoký výnos.

4.5 Warrant (opčný list)

Opčný list je spôsobom ocenenia aj obchodovaním podobný opcii opísanej vyššie. Podobne ako pri opcii je jeho držiteľ oprávnený kúpiť alebo prediť podkladové aktívum (akcia, akciový index, mena, komodita) za vopred dohodnutú cenu v priebehu doby platnosti opčného listu alebo v deň jeho splatnosti. Predávajúci je povinný prediť alebo kúpiť podkladové aktívum. Pri opčnom liste nedochádza k reálnemu plneniu, t. j. nákupu alebo predaju podkladového aktíva. Predávajúci len zaplatí kupujúcemu rozdiel medzi realizačnou a aktuálnou cenou. Opčné listy majú oproti opciám určité obmedzenia, ktoré súvisia predovšetkým s možnosťou vypisovania. Cena opčného listu predstavuje veľkosť rozdielu medzi realizačnou a aktuálnou cenou (vnútorná hodnota) a dobou do splatnosti opčného listu (časová hodnota). Časová hodnota opčného listu sa znižuje so skracujúcou sa dobou do splatnosti. Cenu opčných listov ovplyvňuje aj ponuka a dopyt investorov, pohyb ceny podkladového aktíva a úroková sadzba.

Výnos

Výnos z opčného listu predstavuje rozdiel medzi realizačnou a aktuálnou cenou podkladového aktíva. Pri vyhodnotení investície treba navyše odpočítať kúpnu cenu opčného listu a transakčné náklady. Strata kupujúceho môže byť maximálne do výšky investovaného kapitálu. Výška straty predávajúceho nie je nijako limitovaná. Neuplatnenie práva spojeného s držbou opčného listu investorom vedie k celkovej strate investície.

Opčný list je pre investorov atraktívny vďaka možnosti realizovať pákový efekt. Aj drobná zmena ceny podkladového aktíva môže spôsobiť veľkú zmenu ceny opčného listu. Vzhľadom na to, že pákový efekt pôsobí obojsmerne, môže viesť nielen k veľkému výnosu, ale v niektorých prípadoch aj ku strate investovaného kapitálu.

Riziká spojené s investovaním do warrantov (opčných listov)

Úverové riziko

Úverové riziko predstavuje kredibilita predávajúceho. Ak sa predávajúci warrantu dostane do platobnej neschopnosti a nebude schopný plniť si svoje záväzky, investorovi hrozí strata celého investovaného kapitálu.

Riziko likvidity

Warranty sa spravidla vydávajú v menších emisiách, čo zvyšuje riziko nedostatočnej likvidity.

Úrokové riziko

Veľkosť úrokového rizika warrantu závisí od jeho splatnosti a štruktúry. Rast trhových úrokových sadzieb má pozitívny vplyv na hodnotu kúpneho warrantu. V prípade predajného warrantu je vplyv na hodnotu opačný. Kolísanie úrokových sadzieb má nepriamy vplyv aj na podkladové aktívum.

Cenové riziko

Cenové riziko predstavuje cenová volatilita podkladového aktíva. Pohyb ceny podkladového aktíva sa premieta do hodnoty warrantu vysokým výkyvom vďaka pákovému efektu. Ten môže viesť nielen k vysokým ziskom, ale aj k veľkým stratám.

Menové riziko

Menové riziko nastáva pri investícii do menových warrantov. Hodnota warrantu závisí od výmenného kurzu meny podkladového aktíva.

Výhody

Warrant sa považuje za vysokorizikový cenný papier. Vzhľadom na znižujúcu sa časovú hodnotu warrantu s blížiacou sa dobou splatnosti sa neodporúča kúpa warrantu tesne pred koncom jeho platnosti.

Investície do warrantu by mali vykonávať výlučne investori, ktorí sú schopní identifikovať a zhodnotiť všetky jeho riziká. Investor si musí uvedomiť, že čím vyšší je pákový efekt warrantu, tým rizikovejšia je investícia. Podobne ako pri opcii pozná kupujúci svoju maximálnu stratu. U predávajúceho nie je výška straty obmedzená.

4.6 Štruktúrované produkty

Štruktúrované produkty sú investičné nástroje kombinované z niekoľkých finančných produktov, pričom aspoň jeden z nich je zvyčajne derivát. Deriváty sú všeobecne finančné nástroje, ktorých hodnota je odvodená od hodnoty podkladového aktíva (napr. mena, komodita, akcia, index). Hodnotu derivátov ďalej ovplyvňujú aj iné faktory, ako sú úrokové sadzby, splatnosť a volatilita podkladového aktíva.

Príkladom jednoduchých štruktúrovaných produktov môžu byť zabezpečené fondy, ktoré kombinujú termínovaný vklad a opciu. Vklad tvorí obvykle zabezpečovaciu zložku a opcia výnosovú zložku, ďalším príkladom môže byť garantovaný investičný certifikát, ktorý je zvyčajne zložený z nízkorizikového dlhopisu a opcie.

Dlhopis „garantuje“ návratnosť kapitálu do splatnosti a opcia potom tvorí prípadný výnos, participáciu na podkladovom aktíve. V prípade poklesu podkladového aktíva sa opcia neuplatní a investor tak získa aspoň garantovanú časť vstupného kapitálu.

Štruktúrovaných produktov je na finančnom trhu celá škála a ich vlastnosti sa značne líšia napr. konštrukciou, možnosťami výplaty a v neposlednom rade aj názvoslovím. Vzhľadom na uvedené sa musí klient pred nákupom dôkladne oboznámiť s produktovými podmienkami konkrétneho štruktúrovaného produktu.

Riziká

Štruktúrované produkty preberajú riziká nástrojov, z ktorých sú zložené, preto sú primárne určené pre skúsenejších klientov. Pred realizáciou obchodu so štruktúrovaným produktom sa treba oboznámiť so všetkými podmienkami daného produktu a rozsahom potenciálnej straty.

Pri štruktúrovaných produktoch možno všeobecne hovoriť prakticky o všetkých typoch rizík spojených s investovaním do investičných nástrojov, aj keď pri niektorých typoch štruktúrovaných produktov sa zložením viacerých nástrojov časť rizík významne zníži.

Menové riziko

Ak je investičný nástroj alebo jeho časť denominovaná v mene, ktorá je odlišná od Domácej meny klienta, v prípade zmeny menového kurzu môže byť výnos investície významne ovplyvnený aj v prípade, že vývoj podkladového aktíva prebieha z pohľadu klienta pozitívne, pričom na menovom kurze môže klient zarobiť aj prerobiť.

Úrokové riziko

Podobne ako menové riziko vstupuje do výnosovej miery finančných nástrojov ďalšia premenná, ktorá závisí od vývoja na investičnom trhu – v priebehu času sa vyvíja hladina úrokových sadzieb, pričom zmeny úrokových sadzieb pôsobia inverzne – pri raste

úrokových sadzieb ceny akcií a dlhopisov klesajú (pri dlhopisoch zároveň rast výnosov), kým na zníženie úrokových sadzieb reaguje trh rastom akcií aj dlhopisov.

Riziko likvidity

Pre klienta znamená, že kurz finančného nástroja môže ovplyvniť nízka likvidita a klient ho tak nebude môcť v požadovanom momente nakúpiť alebo predať. Toto riziko sa prejavuje najmä pri maloobjemových finančných nástrojoch a pri obchodovaní mimo obchodných systémov, tzv. OTC.

Riziko emitenta (kreditné)

Cenné papiere vydáva emitent. Môže sa stať, že emitent z nejakého dôvodu nebude schopný dodržať svoje záväzky a vykonávať výplatu výnosu, hodnoty cenného papiera. V extrémnom prípade hrozí strata celej investície.

Riziko volatility

Odvíja sa od podkladového aktíva derivátu v štruktúrovanom produkte, niektoré typy derivátov môžu úplne stratiť svoju hodnotu, typicky ide o opcie, alebo strácajú hodnotu v čase (vyššie opísané warranty). Okrem toho sa hodnota vyvíja podľa trhu, obvykle na dennej báze.

Riziko podkladového aktíva

Ak je výplata úrokov, dividend alebo istiny podmienená budúcim vývojom podkladového aktíva alebo konkrétnymi udalosťami (cena akcií, hodnota komodít, podkladových indexov a pod.), v závislosti od vývoja môže dôjsť k zníženiu aj zastaveniu výplaty. V súvislosti s podkladovým aktívom treba vziať do úvahy všetky súvisiace riziká vrátane úrokových, menových, rizika emitenta a rizika odvetvia.

Tieto faktory môžu počas platnosti nástroja ovplyvňovať jeho cenu. Riziko emitenta, odvetvia, globálne aj úverové riziko môžu viesť v krajnom prípade k úplnej strate z dôvodu obmedzenia práv zabezpečených veriteľov.

Riziko pákového efektu

V prípade, že súčasťou štruktúrovaného produktu je derivát s pákovým efektom, zvyšuje sa potenciálny výnos aj potenciálna strata.

4.6.1 Investičné certifikáty bez páky

Investičné certifikáty patria medzi obľúbené štruktúrované produkty, keďže predstavujú alternatívu k nákupu dlhopisov a akcií. Klient si môže vybrať zo širokej ponuky podľa podkladového aktíva aj rizikového profilu. Investičné certifikáty sú zvyčajne naviazané na

vývoj jednotlivých akcií, akciové koše (baskets), akciové indexy, menové kurzy aj komodity a môžu priniesť dodatočný výnos v čase rastúceho, stagnujúceho aj klesajúceho trhu. Vždy záleží od nastavenia konkrétneho produktu – podmienky sú uvedené v prospekte konkrétneho certifikátu.

Pri akciových certifikátoch klient nevlastní priamo akcie, ale v niektorých prípadoch má právo na dividendu. Investičné certifikáty do veľkej miery emitujú renomované finančné inštitúcie a obchodujú sa priamo s emitentom (primárny trh) alebo v rámci obchodných systémov (sekundárny trh).

Riziká

Nákup investičných certifikátov so sebou nesie riziko emitenta vedúce v krajnom prípade k úplnej strate investovaných prostriedkov.

Riziko možno eliminovať výberom produktov na regulovanom trhu od renomovaných emitentov (s vysokým ratingom). Riziko likvidity úzko súvisí s emitentom a oceňovaním hodnoty certifikátu. Pri každom certifikáte v cudzej mene existuje menové riziko, ktoré je premenlivé. Klient by mal navyše venovať pozornosť riziku podkladového aktíva – v prípade extrémne negatívneho vývoja bude klient plne vystavený trhovému riziku.

4.6.2 Pákové investičné certifikáty

Pákové investičné certifikáty sú vysokorizikové finančné nástroje, ktoré sa niekedy označujú aj ako turbo alebo knock-out certifikáty. Klient kúpi certifikát za časť jeho hodnoty a zvyšok financuje úverom

(margin trading – obchodovanie na úver). Vzniká tak páka – klient môže s použitím menšieho objemu vlastných prostriedkov znásobiť zisk, ale aj stratu. V krajnom prípade investor príde o investovaný kapitál a ešte musí uhradiť úver. **Strata tak nie je limitovaná objemom vlastných investovaných prostriedkov.**

Pri výbere turbo certifikátov by sa mal investor okrem základných parametrov zamerať najmä na nasledujúce hľadiská:

- ▲ Pomer úpisu – koľko kusov certifikátu je potrebných na získanie jednotky podkladového aktíva.
- ▲ Strike – cena podkladového aktíva; pri rastových certifikátoch sa kurz určí rozdielom medzi aktuálnou cenou a strike, pri certifikátoch na pokles odpočítaním aktuálnej ceny od strike.
- ▲ Knock-out – cena podkladového aktíva, keď certifikát stráca hodnotu. Rastový turbo certifikát sa stane bezcenným v momente, keď podkladové aktívum prelomí spodnú bariéru – t. j. hodnota dosiahne alebo prepadne pod stanovenú hranicu. Pri certifikáte na pokles je to opačne – stráca hodnotu, keď hodnota podkladového aktíva presiahne hornú bariéru a trend trhu ide proti očakávaniu.

- ▲ Cap – emitentom ohraničený maximálny podiel výnosu investora na podkladovom aktíve, pokiaľ sa kurz zvýši nad cap, investor sa na raste výnosov už nepodieľa. Cap súvisí aj s diskontom, čo je výška zľavy diskontovaného certifikátu oproti priamej investícii do podkladového aktíva.
- ▲ Gear – určuje pri certifikáte úroveň, o ktorú narastie/klesne hodnota certifikátu, ak sa zmení hodnota podkladového aktíva o 1 %.

Riziká

Riziká pákových certifikátov sú rovnaké ako pri certifikátoch bez páky. Navyše prinášajú riziko pákového efektu, ktoré je opísané vyššie.

Riziko prelomenia knock-out hranice – ak podkladové aktívum pred splatnosťou dosiahne knock-out limit, končí platnosť certifikátu, ktorý stráca hodnotu, alebo sa vyplatí vopred určená zostatková hodnota.

4.7 Repo, reverzné repo a buy-sell operácie

Tieto nástroje sú určené najmä pre klientov s dostatočnou znalosťou trhových rizík a fungovania cenných papierov ako zabezpečenia. Repo a buy-sell operácie sú určené len profesionálnym klientom.

Repo a reverzné repo operácie, rovnako ako buy-sell transakcie, sú investičné a finančné nástroje využívajúce cenné papiere ako kolaterál. Repo operácie zahŕňajú predaj cenných papierov s dohodou o ich spätnom odkúpení, zatiaľ čo reverzné repo je opačná transakcia zahŕňajúca nákup s dohodou o spätnom predaji. Výnos repo operácií závisí na rozdieli medzi predajnou a spätnou cenou cenných papierov. Reverzné repo operácie môžu zákazníkovi priniesť výnos vo forme dohodnutého úroku.

Riziká

- ▲ Kreditné riziko protistrany: existuje možnosť, že protistrana nebude schopná splniť svoje záväzky, aj napriek poskytnutiu zabezpečenia vo forme cenných papierov.
- ▲ Trhové riziko: hodnota zabezpečujúcich cenných papierov môže počas trvania transakcie klesnúť, čo znižuje ich zabezpečovaciu hodnotu
- ▲ Riziko likvidity: kolaterál nemusí byť možné rýchlo speňažiť za primeranú cenu
- ▲ Právne riziko: zmluvné podmienky a pravidlá prevodu cenných papierov môžu byť právne komplikované, čo ovplyvňuje možnosť uplatnenia práv klienta.

5 Deriváty

5.1 Swapy

Swap je dohoda medzi dvoma alebo viacerými stranami o výmene budúcich periodických platieb z podkladového aktíva v určenom období. Spoločnou črtou väčšiny swapov je fakt, že ide o mimoburzové deriváty, keďže sú prispôsobené na mieru obom stranám. Medzi najčastejšie swapy patria úrokové (Interest Rate Swap), menové swapy a cross currency swapy (dohoda o výmene istiny dvoch mien a s nimi spojených úrokových nákladov).

Výnos

Výnos predstavuje rozdiel medzi fixnou a aktuálnou hodnotou podkladového aktíva/menového kurzu/úrokovej sadzby atď. Napr. kupujúci úrokového swapu (platca fixného úroku) profituje z rastu úrokových sadzieb. Predávajúci úrokového swapu (príjemca fixného úroku) naopak na obchode zarobí v prípade poklesu úrokových sadzieb.

Riziká

Úverové riziko

Úverové riziko swapu spočíva v nebezpečenstve platobnej neschopnosti alebo úpadku partnera, t. j. nožnej dočasnej alebo trvalej neschopnosti splniť si záväzky zo swapu, a tým vzniku prípadnej potreby pokryť transakciu prostredníctvom trhu. V niektorých prípadoch to môže byť nevýhodné.

Úrokové riziko

Úrokové riziko v prípade úrokových swapov (IRS) spočíva v neistote týkajúcej sa budúcich zmien trhových úrokových sadzieb.

Menové riziko

Menové riziko v prípade menových swapov spočíva v neistote týkajúcej sa budúcich zmien menových kurzov.

Riziko transferu

Možnosti transferu jednotlivých mien môžu byť obmedzené v dôsledku devízovej kontroly zo strany štátu vydávajúceho danú menu, čo môže ohroziť realizáciu transakcie.

Výhody

Swapy slúžia investorom na účely riadenia rizika, ale aj na špekuláciu resp. zníženie transakčných nákladov. Protistrany si ponúkajú výhodnejšie podmienky dané podmienkami

ich domáceho trhu. Klient musí zvážiť výšku potenciálnej straty, ktorú nemožno určiť vopred.

5.2 Forwardy

Forward je dohoda dvoch alebo viacerých strán, v ktorej sa zaväzujú kúpiť alebo predáť podkladové aktívum za vopred určených podmienok v určenom čase v budúcnosti.

Výnos

Výnos predstavuje rozdiel medzi cenou dohodnutou v dohode a aktuálnou cenou podkladového aktíva. Kupujúci profituje, ak je aktuálna cena menej výhodná než realizačná cena. Potenciálna strata nie je obmedzená.

Riziká

Cenové riziko

Cenové riziko forwardu spočíva v nebezpečenstve, že v deň realizácie forwardu sa bude dať obstaráť podkladové aktívum za výhodnejšiu cenu, než je cena dohodnutá v dohode. Veľkosť rizika závisí od volatility ceny podkladového aktíva.

Úverové riziko

Úverové riziko forwardu spočíva v nebezpečenstve platobnej neschopnosti alebo úpadku partnera, t. j. možnej dočasnej alebo trvalej neschopnosti splniť si záväzky z forwardu.

Úrokové riziko

Úrokové riziko v prípade úrokových forwardov spočíva v neistote týkajúcej sa budúcich zmien trhových úrokových sadzieb.

Menové riziko

Menové riziko v prípade menových forwardov spočíva v neistote súvisiacej s budúcimi zmenami menových kurzov.

Riziko likvidity

Riziko likvidity predstavuje miera individualizácie podmienok obchodu. Čím špecifickejší je kontrakt, tým nižšia je likvidita nástroja.

Výhody

Forwardy slúžia klientom na účely riadenia rizika, ale aj na špekuláciu alebo zníženie transakčných nákladov. Klient si musí uvedomiť, že výnos nemožno stanoviť vopred a potenciálna strata nie je nijako obmedzená.

6 Nástroje peňažného trhu

Medzi finančné nástroje peňažného trhu patria napr. depozitné certifikáty, obligácie, krátkodobé cenné papiere emitované korporáciami atď. Spoločným znakom je krátkodobý horizont investovania.

Investíciu možno vykonať priamo alebo prostredníctvom fondov peňažného trhu. Fondy peňažného trhu ponúkajú rôzne investičné stratégie a umožňujú investovať voľné finančné prostriedky tak na domácom, ako aj na zahraničnom trhu.

Výnos

Investičná stratégia je vždy určená v prospekte cenného papiera. Investori investujúci prostredníctvom fondov peňažného trhu môžu dosiahnuť výhodnejšie podmienky a tým aj vyšší výnos vďaka tomu, že fondy peňažného trhu kumulujú veľké objemy peňažných prostriedkov. Výnos je zvyčajne vyšší než úroková sadzba, ktorú ponúkajú banky na sporiaciach účtoch alebo termínovaných vkladoch.

Riziká

Úverové riziko

Úverové riziko predstavuje investičná stratégia fondu a jeho správcovia. V prípade priamej investície do cenného papiera je dané kredibilitou emitenta.

Riziko likvidity

Pri nástrojoch peňažného trhu neexistujú organizované sekundárne trhy, nie je teda istota jednoduchej možnosti jeho predaja, pokiaľ sa emitent nezaručí, že investovaný kapitál vyplatí v ktoromkoľvek čase (a je predpoklad, že je schopný svoj záväzok splniť). V prípade investovania prostredníctvom peňažných fondov ide o veľmi likvidnú investíciu.

Menové riziko

V prípade finančných nástrojov denominovaných v domácej mene je nulové. Riziko investície do cenných papierov v cudzej mene predstavuje volatilita pohybu menových kurzov.

Úrokové riziko

Pohyb úrokových sadzieb ovplyvňuje čistú hodnotu aktív.

Výhody

Ide o relatívne bezpečnú formu investovania. Investícia do týchto nástrojov je vhodná pre konzervatívnych investorov a investorov, ktorí chcú investovať na kratší časový horizont.

Peňažné fondy môžu byť založené a fungovať v rôznych právnych režimoch, preto sa treba oboznámiť so špecifikami daného peňažného fondu.

Investovanie prostredníctvom peňažných fondov umožňuje aj individuálnym investorom investovať do nástrojov, ku ktorým by mali inak zložitý prístup, tento spôsob investovania prostriedkov je však zvyčajne spojený s vyššími poplatkami.

7 Riziká viacstupňovej evidencie

Každá krajina stanovuje pravidlá vlastníctva finančných nástrojov – v prípade listinných cenných papierov je vlastníctvo spojené s držaním dokumentu (listiny), zatiaľ čo v prípade zaknihovaných nástrojov s ich evidenciou. Evidenciu a držbu cenných papierov zvyčajne zabezpečujú licencované evidenčné inštitúcie, často centrálny depozitári a evidenciu vedú v súlade s právnym poriadkom danej krajiny.

7.1 Viacstupňová evidencie

Väčšina finančných inštitúcií nevedie priamu evidenciu ani fyzicky nedrží cenné papiere, ale spolupracuje s centrálnymi depozitármi alebo inými evidenčnými inštitúciami. Takýmto spôsobom vznikajú na medzinárodnom finančnom trhu viacstupňové systémy evidencie, ktoré znižujú náklady a riziká obchodovania, ale môžu znamenať, že finančné nástroje nie sú evidované priamo na meno klienta.

7.2 Riziká

V prípade zlyhania niektorých inštitúcií môžu klienti znášať straty spoločne. Individuálne nároky nemusia byť vždy jasne identifikovateľné. V konkurznom konaní závisí od právneho poriadku krajiny, kde má správca sídlo, čo nemusí vždy dostatočne chrániť majetok klienta.

7.3 Zodpovednosť WOOD & Company

WOOD & Company zodpovedá za dodržiavanie vlastných právnych povinností a vyberá evidenčné inštitúcie s odbornou starostlivosťou, ale nezodpovedá za zlyhanie evidenčných inštitúcií ani za ich záväzky.

Zoznam bánk, v ktorých má WOOD & Co. vedené účty s klientskymi prostriedkami:

Mena IBAN (číslo účtu)		Vedený pri:
CZK	CZ1726000000002038010318 (2038010318/2600)	Citibank Europe plc (SWIFT: CITICZPXXXX)
PLN	PL50249000050000489013401515	ALIOR BANK SPOLKA AKCYJNA (SWIFT: ALBPPLPWXXX)
HUF	HU63108000076000000050286096	Citibank Hungary (SWIFT: CITIHUXXXX)
EUR	BE70301010489825	ING Belgium NV/SA (SWIFT: BBRUBEBB010)
RON	RO43CITI0000000675028044	Citibank Romania (SWIFT: CITIROBUXXX)
USD	BE70301010489825	Corr. bank: BANK OF AMERICA, N.A. (SWIFT: BOFAUS3NXXX) ABA: 0260 0959 3 ING Belgium NV/SA (SWIFT: BBRUBEBB010)
GBP	FR0541329000010000778043D43	Corr.bank: BNP Paribas S.A (SWIFT: BNPAGB22XXX) Sort Code: 406384 IBAN: GB32BNPA40638473564023 BNP Paribas Securities Services (SWIFT: PARBFRPPXXX)

CAD	FR0541329000010000778043D43	Corr.bank: Royal Bank of Canada (SWIFT: ROYCCAT2XXX) BNP Paribas Securities Services (SWIFT: PARBFRPPXXX)
NOK	FR0541329000010000778043D43	Corr.bank: NORDEA BANK NORGE ASA (SWIFT: NDEANOKKXXX) BNP Paribas Securities Services (SWIFT: PARBFRPPXXX)
SEK	FR0541329000010000778043D43	Corr.bank: NORDEA BANK AB (SWIFT: NDEASESSXXX) BNP Paribas Securities Services (SWIFT: PARBFRPPXXX)
CHF	FR0541329000010000778043D43	Corr.bank: BNP-PARIBAS SECURITIES SERVICES (SWIFT: PARBCHZZXXX) BNP Paribas Securities Services (SWIFT: PARBFRPPXXX)
DKK	FR0541329000010000778043D43	Corr.bank: NORDEA BANK DANMARK A/S (SWIFT: NDEADKKKXXX) BNP Paribas Securities Services (SWIFT: PARBFRPPXXX)
JPY	FR0541329000010000778043D43	Corr.bank: HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORP LTD (SWIFT: HSBCJPJTXXX) BNP Paribas Securities Services (SWIFT: PARBFRPPXXX)
ZAR	FR0541329000010000778043D43	Corr.bank: STANDARD BANK OF SOUTH AFRICA (SWIFT: SBZAJJXXX) BNP Paribas Securities Services (SWIFT: PARBFRPPXXX)
RUB	40807810400000000436	AO Raiffeisenbank (SWIFT: RZBMRUMMXXX)

TRY	TR830003200000000026825329	TURK EKONOMI BANKASI A.S. (SWIFT: TEBUTRIS930)
RSD	10008116369	Bank Austria Creditanstalt AG, Vienna AT (SWIFT: BKAUATWWXXX)